

Om innsyn i aktivitetsplaner

Udir har bedt bedt Kunnskapsdepartementet om en avklaring i retten til innsyn i en skoles aktivitetsplaner etter opplæringsloven § 9 A-4.

TOLKNINGSUTTALELSE 28.09.2018

Gjelder

- Opplæringslova - § 9 A-4. Aktivitetsplikt for å sikre at elever har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø

Kunnskapsdepartementet har mottatt brev fra Utdanningsdirektoratet fra 2. august 2018. Udir ønsker avklaring av retten til innsyn i en skoles aktivitetsplaner etter opplæringsloven § 9 A-4. Det er særlig situasjonen der elev A har en aktivitetsplan som inneholder tiltak rettet mot andre konkrete elever, elev B og elev C, som er aktualisert i Udirs brev.

Utgangspunktet i norsk rett er at enhver kan kreve innsyn i saksdokumenter etter offentlighetsloven § 3. Dette gjelder i prinsippet også aktivitetsplaner etter opplæringsloven § 9 A-4. Det gjelder imidlertid flere unntak fra retten til innsyn, jf. offentlighetsloven kapittel 3. Et viktig unntak fra retten til innsyn, som er praktisk og svært aktuelt i saker om skolemiljø, er opplysninger som er underlagt taushetsplikt, jf. offentlighetsloven § 13. Vi viser særlig til regelen i forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1 som handler om å sikre at ikke andre får tilgang til «noens personlige forhold». I en sak om en elevs skolemiljø vil aktivitetsplanen

typisk kunne omhandle flere elevers personlige forhold.

Det gjelder særskilte regler om partsinnsyn etter forvaltningsloven som gir parter en særlig rett til innsyn som ofte går lenger enn den alminnelige retten til innsyn etter offentlighetsloven. Departementet viser i denne sammenheng til at en aktivitetsplan etter § 9 A-4 ikke er å regne som et enkeltvedtak. Dette er uttrykkelig omtalt i forarbeidene til loven, Prop. 57 L (2016–2017) kapittel 5.5.7.3, som Stortinget sluttet seg til i forbindelse med behandlingen av lovsaken. Derfor er ikke forvaltningslovens regler om partsinnsyn etter §§ 18 og 19 relevante med tanke på innsyn i aktivitetsplanen.

Unntaksvis vil skolens tiltak i skolemiljø saker kreve enkeltvedtak, f.eks. ved bortvisning eller skolebytte. I slike tilfeller gjelder forvaltningslovens regler. Departementet viser i denne sammenheng til at også ved partsinnsyn gjelder det begrensinger i retten til innsyn.

Kunnskapsdepartementets referanse: 18/4325-2